Gemeente Roosendaal

Raadsmededeling

Datum:	Nr.:
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Hans Verbraak
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal
Kopie aan:	A.Hendriks, E-J Blook, A. Arnold, H.Becx
Onderwerp:	Cultuurfonds
Bijlage:	1 nota Cultuurfonds

Kennisnemen van de manier waarop het college per 1 januari 2018 de motie Cultuurfonds instelt. In de bijlage staat beschreven hoe dat eruit komt te zien. Hiermee is de motie uitgevoerd.
De gemeenteraad heeft eerder het college opgedragen een cultuurfonds voor én door de Roosendaalse samenleving in te stellen waarbij de gemeente een ondersteunende en mede financierende rol op afstand vervult.

Inleiding
In onze dorpen en stad organiseren vele enthousiaste vrijwilligers en professionals elk jaar vele culturele en kunstzinnige activiteiten. Zij brengen duizenden mensen op de been en betekenen veel voor de samenleving. Hoe ze dat voor elkaar krijgen? Met een echte Brabantse aanpak: ze regelen het 'gewoon' samen! Iedereen kijkt wat hij kan doen of bijdragen. Zo ontstaat een energiek en creatief proces dat leidt tot verrassende verbindingen en heel veel daadkracht.

Het Cultuurnetwerk Roosendaal heeft de ambitie om het Cultuurfonds te organiseren. In de cultuurnota (december 2016) is deze ambitie opgenomen. Allies Swinnen, projectleider voor het Cultuurnetwerk, is aangetrokken om mogelijkheden voor de vormgeving van het Cultuurfonds te verkennen.

Tegelijkertijd heeft Cultuurnetwerk de afgelopen maanden keihard gewerkt aan de realisatie van een aantal proefprojecten (prototypes). Zo organiseerden vele betrokken Roosendalers het Feest voor het Leven, het Short Film Festival en het Cultuurvirus. Door intensieve samenwerking zijn deze initiatieven een groot succes geworden. 1 november 2017 presenteert Cultuurnetwerk de resultaten en mogelijkheden voor het vervolg.

Het moment is aangebroken om de organisatie van Het Cultuurnetwerk te formaliseren. Ook zal de gemeente het beheer van de subsidies overdragen. Een belangrijke en uitdagende fase! Joseph Dekkers is bereid gevonden als procesregisseur Cultuur, tijdelijk het Cultuurnetwerk bij te staan in deze transitiefase.

Informatie
1. *Het college heeft het besluit genomen het Cultuurfonds in te stellen*
Vanuit haar bevoegdheid subsidies te verlenen kan (een deel van) de subsidieverlening voor Cultuur gemandateerd worden aan het Cultuurfonds. Voor de uitvoering van deze taak zal via een aparte subsidieovereenkomst subsidie aan het Cultuurnetwerk worden toegekend.

2. Het voorstel voor het Cultuurfonds past in de motie Cultuurfonds,
In de motie Cultuurfonds draagt de gemeenteraad het college op om: een cultuurfonds voor én door de Roosendaalse samenleving in te stellen waarbij de gemeente een ondersteunende en mede-financierende rol op afstand vervult.

Het Cultuurfonds bevat de volgende elementen:

- Het Cultuurfonds biedt subsidiemogelijkheden voor amateurs, professionals en domein- en discipline overstijgende projecten.
- De beoordeling van de subsidie wordt transparant en participatief vorm gegeven door inwoners te betrekken.
- Cultuurnetwerk beheert het fonds namens de gemeente als vertegenwoordiger vanuit de culturele sector
- Omdat het om een netwerk gaat zijn er veel inwoners uit verschillende disciplines betrokken.
- Cofinanciering is uitgangspunt bij subsidieverstrekking aan zowel amateurs als professionals.
- Cultuurnetwerk ondersteunt amateurs en professionals bij het vinden van cofinanciering.

In bijgevoegde bijlage is een meer uitgebreide toelichting te lezen.

3. Het Cultuurfonds draagt bij aan maatschappelijke effecten uit de programmabegroting en de uitkomst van het burgerakkoord.
Eén van de maatschappelijke effecten in de programmabegroting is "dat gemeente Roosendaal aantrekkelijk wil zijn om te wonen en de vrije tijd door te brengen." Ook in het Burgerakkoord vragen burgers meer aandacht voor cultuur onder andere door het (financieel) ondersteunen van culturele activiteiten en initiatieven. Cultuurnetwerk draagt bij aan deze effecten door met extra budget in het Cultuurfonds in het culturele veld de innovatie en de professionalisering te kunnen stimuleren.

4. *Met € 90.000 structureel kan Cultuurnetwerk starten met de inrichting van het Cultuurfonds.*
Om het Cultuurfonds mogelijk te maken maakt het college structureel € 90.000 vrij uit het budget voor Cultuur. € 60.000 is jaarlijks nodig voor de organisatie, dienstverlening en fondswervingsactiviteiten. € 30.000 wordt structureel toegevoegd aan het Cultuurfonds en is bedoeld om met cofinanciering projecten mogelijk te maken door professionals en/of domein- en discipline overstijgend te werken.

5. De budgetten van de Cultuursubsidies zijn vanaf 2019 beschikbaar via het Cultuurfonds.
De gemeenteraad heeft de wens de verlening van cultuursubsidies op afstand te zetten. Dit is verwoord in de motie Cultuurfonds. Om aan deze wens tegemoet te komen zal vanaf 2019 de activiteitensubsidie Cultuur, bedoeld voor amateurverenigingen, van € 120.000 beschikbaar gesteld worden via het Cultuurfonds. In 2018 draagt de gemeente de kennis van subsidieverlening over aan het Cultuurnetwerk. Zo verloopt de overgang voor verenigingen soepel en loopt het proces van subsidieaanvragen gewoon door.
De subsidieaanvragen voor 2018 worden dit jaar nog door de gemeente beschikt. Vanaf 2019 gaat de nieuwe situatie in.

6. Evaluatie vorming Cultuurfonds in april 2018
Om in 2018 tijdig een goed beeld te krijgen over de benodigde structurele subsidie voor het Cultuurfonds wordt een evaluatiemoment gepland over de werkwijze en de financiën in april 2018.

Consequenties
De subsidieaanvragen voor Cultuur worden gefaseerd in 2018 en 2019 beoordeeld door het Cultuurnetwerk. De gemeente komt daarmee op afstand te staan. In de subsidieovereenkomst worden de kaders vastgelegd voor het Cultuurfonds. Dit betreft de uitwerking van subsidieregels, cofinanciering, de jaarlijkse verantwoording en evaluatie.

In een aparte subsidieovereenkomst worden met de stichting Cultuurnetwerk afspraken gemaakt over de taken van Cultuurnetwerk naast het inrichten en beheren van het Cultuurfonds. Het gaat dan over het uitbreiden van het netwerk, het ondersteunen van verenigingen en professionals bij het realiseren van activiteiten en domein- en discipline overstijgende projecten, het vinden van cofinanciering en de communicatie over de activiteiten.

Communicatie
Er is frequent overleg geweest met Cultuurnetwerk Roosendaal.

Vervolg
De gemeente richt samen met Cultuurnetwerk de voorwaarden voor het Cultuurfonds verder in. Daarbij wordt onder andere aandacht besteed aan de wijze waarop het subsidieproces wordt ingericht, de participatieve beoordeling van de subsidies, communicatie met de verenigingen en hoe en waarover verantwoording wordt afgelegd aan de gemeente.

1 november 2017 presenteert Cultuurnetwerk de resultaten en ervaringen met de proefprojecten (prototypes). Dan wordt ook duidelijk welke projecten kansrijk zijn om te worden voortgezet. Bekeken zal moeten worden hoe dit gerealiseerd kan worden.

De Raad wordt tussentijds geïnformeerd over de voortgang via de gebruikelijke rapportagemomenten.

Bijlagen
Bijlage 1: Cultuurfonds Roosendaal

Afsluiting en ondertekening
Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Roosendaal,
De secretaris, De burgemeester,

Cultuurfonds

Roosendaal: gemeente met een cultureel hart dat klopt

Alleen ga je sneller, samen kom je verder

Een logica die vanzelfsprekend is voor ons Roosendalers. Wij weten al heel lang dat je samen veel meer voor elkaar krijgt. In onze dorpen en stad organiseren vele enthousiaste vrijwilligers en professionals elk jaar tal van kwalitatieve kunstzinnige en culturele activiteiten. Zij brengen duizenden mensen op de been en betekenen veel voor de samenleving. Hoe ze dat voor elkaar krijgen? Met een echt Brabantse aanpak: ze regelen het 'gewoon' samen! Met vaak eigen middelen en een beperkt budget. Dat is voor hen een uitgangspunt dat meestal de start blijkt van een energiek en creatief proces dat leidt tot verrassende verbindingen en heel veel daadkracht. Ieder kijkt wat hij kan doen of bijdragen aan het gezamenlijk belang of doel.

"Da's niks nie moeilijk. Gewoon Dirk bellen, die kan wel een schets maken. En vraag ons Marie, die kent een goeie timmerman om een decor te maken. Natuurlijk moeten we hem dan wel helpen en het zelf schilderen. Vraagde gij onze Jo en ook Jeremy, Mo, Jaap, Sandra, Heidi en Richard? Dan kom ik ook, dan hebben we het zo voor elkaar."

Een gesprekje dat je overal in onze stad of de dorpen zou kunnen opvangen. Daardoor kent Roosendaal vele parels en tradities op het gebied van kunst en cultuur. Het amateurnetwerk in onze regio bloeit en groeit. Dat is precies de reden dat de gemeente Roosendaal sinds juni 2015 bewust investeert in de kracht van kunst en cultuur. Op verzoek van college en raad faciliteert de gemeente vanaf dat moment de ontwikkeling van een culturele netwerkorganisatie. Bovendien is dit netwerk gevraagd een nieuwe cultuurnota en -visie te schrijven voor Roosendaal.

CULTUUR
NETWERK
ROOSENDAAL

Het Cultuurnetwerk met culturele makers en belang-stellenden leverden samen input voor de Cultuurnota. Het Netwerk organiseerde groepssessies, de zogenaamde pleinbijeenkomsten en tal van kleinere besprekingen om het netwerk in kaart te brengen en zoveel mogelijk mensen te bevragen en draagvlak te creëren.

In december 2016 presenteerde het Cultuurnetwerk de Cultuurnota aan wethouder Hans Verbraak met een aantal proefprojecten (prototypes). Hiermee brengt het Cultuurnetwerk nieuwe samenwerkingen tussen cultuur en andere domeinen tot stand. Met de realisatie van de prototypes kan Roosendaal en het Cultuurnetwerk ervaring opdoen en laten zien hoe dergelijke projecten kunnen bijdragen aan een bruisende, gezonde en aantrekkelijke gemeente en regio.

Gemeente Roosendaal

Cultuurfonds

De gemeenteraad besloot in april positief over de plannen voor de uitwerking van de Cultuurnota. De raad stelt een incidentele bijdrage beschikbaar van € 130.000 voor het uitwerken van de prototypes en voor het uitwerken van het cultuurfonds. Bij dit besluit is cofinanciering in de subsidieverstrekking als één van de uitgangspunten geformuleerd voor het Cultuurfonds. Om te bepalen wat haalbaar en realistisch is, is navraag gedaan bij Cultuurnetwerk Roosendaal, collega-gemeenten Roosendaal, Tilburg en Eindhoven, het Prins Bernhardfonds (provinciaal) en het fonds voor Cultuurparticipatie (landelijk). Het Cultuurnetwerk ging aan de slag met de uitwerking van de Cultuurnota en presenteert in november de resultaten. Tegelijkertijd presenteren ze dan ook de prototypes. Het proces is veelbelovend. De reacties tot nu toe zijn positief.

Feest van het leven

Mariska Wagemaker; Feest van het Leven:
"Het heeft lang op slot gezeten in Roosendaal. Met het Cultuurnetwerk gaan kunst en cultuur nu open. Er gebeurt zoveel in Roosendaal, inwoners doen zoveel zelf. Maar de liefde kan niet van een kant komen. We hebben de gemeente nodig om dit te verankeren."

SHORT FILMFESTIVAL ROOSENDAAL

Rene Spruijt; Short Film Festival:
"Kunst schuurt, verbindt, geeft barrières. Juist vanwege het feit dat wat de één mooi vindt door de ander niet mooi gevonden wordt. Dat zorgt voor discussie tussen mensen en die gesprekken binden mensen aan elkaar. Dat is waardevol. Kunst brengt leven en luistert de stad op, het geeft beweging. Mooi of niet mooi: het doet iets met mensen en in de discussie ontmoeten ze elkaar. Kunst maakt alles mooier, het verrijkt ons leven."

Waarom een Cultuurfonds voor én door de Roosendaalse samenleving?

Het Cultuurnetwerk wil haar aanpak, daadkracht en draagvlak borgen voor de toekomst. Ze wil graag komen tot een Cultuurfonds voor en door de Roosendaalse samenleving.

Kunst en cultuur kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de brede ontwikkeling van de stad door samen te werken met andere domeinen of disciplines. Dat biedt inspiratie en vernieuwingskracht. Door krachtenbundeling kan men ook grotere projecten realiseren en meer betekenen voor inwoners, ondernemers en onderwijs. Zo kunnen Roosendalers samen oplossingen bedenken voor actuele uitdagingen zoals: leegstand van winkels, eenzaamheid onder jong en oud, armoede, integratie van nieuwkomers, werkloosheid onder laagopgeleiden, bevorderen van een gezonde leefstijl, het versterken van het vestigingsklimaat voor bedrijven, het ontwikkelen van toekomstbestendige agrarische bedrijven, etc.

Daarnaast kunnen kunstproducties van professionele kunstenaars Roosendaal (inter)nationaal op de kaart zetten. Denk daarbij aan: Short Film Festival. Dit heeft echt de potentie om uit te groeien tot een bijzonder evenement. Maar ook de hoge kwaliteit amateurdansers die op internationaal niveau dansen.

Tot slot kan men inspelen op de behoefte van amateurverenigingen aan flexibilisering in de aanvraagtermijnen, extra middelen en variatie in bedragen voor kleine, middelgrote en grote producties. Het Cultuurnetwerk wil sturen op de kwaliteit van activiteiten. Als dat lukt, ontstaat een gezonde infrastructuur voor amateurkunst, kwaliteitsverbetering en worden innovatieve projecten mogelijk.

Cultuurfonds

Met het Cultuurfonds kan Roosendaal:

> ervoor zorgen dat kunstprofessionals en startende bedrijven hun ambities waarmaken;
> met enthousiasme werken aan culturele programma's voor al haar inwoners;
> blijvend kansen bieden om eigen creatieve sterktes en talenten van ieder van haar inwoners te ontwikkelen en in te zetten;
> cultuureducatie een essentieel deel laten vormen van de persoonlijke en sociale ontwikkeling van kinderen en jongeren;
> de creatieve kracht van onderwijs laten floreren en laten aansluiten op de behoeften van de arbeidsmarkt;
> amateurkunst en culturele activiteiten laten bloeien en beleving laten bieden aan een breed en divers publiek;
> de lokale leefomgeving versterken door de verbeeldingskracht van kunstenaars en creatieven;
> de economische en andere agenda's zoals zorg en jeugd permanent verbinden;
> erfgoed, cultuur en natuurschoon hand in hand laten gaan.

Roosendaal geeft het Cultuurnetwerk graag de ruimte om verbindingen te maken met bezoekers, inwoners en ondernemers en hun creatieve, verbindende en daadkrachtige aanpak te benutten. Roosendaal wil immers uitgroeien tot een bruisende gemeente waar mensen graag wonen, werken en hun vrije tijd doorbrengen. Waar kinderen gezond en veilig opgroeien en naar eigen tevredenheid mee kunnen doen. Dat kan met het Cultuurfonds voor en door de Roosendaalse samenleving. Natuurlijk is het belangrijk afspraken te maken over het beheer en de financiering van het Fonds. In dit voorstel leest u wat dit betekent.

Voorstel

Hoe willen we de organisatie en financiering van kunst en cultuur in Roosendaal regelen?

Beslispunten voor het College:

1. Instemmen met het beheer van het Cultuurfonds door de stichting Cultuurnetwerk Roosendaal i.o. en dit met een subsidieovereenkomst en een mandaatbesluit te regelen.
2. Structureel € 60.000 beschikbaar te stellen als werkkapitaal en steun in de rug voor de ontwikkeling en afronding van (nieuwe) innovatieve en verbindende activiteiten uit te voeren door Cultuurnetwerk Roosendaal.
3. Structureel € 30.000 beschikbaar te stellen voor het Cultuurfonds. En in 2018 te beslissen over een structurele financiering voor 2019 en verder.
4. De gemeenteraad een zienswijze te vragen.
5. De begroting dienovereenkomstig te wijzigen.

Wat zijn de ambities van en voor het Cultuurnetwerk Roosendaal?

Cultuurnetwerk Roosendaal wil het Cultuurfonds beheren. Het fonds heeft de ambitie om het kunst- en cultuurveld in de stad te versterken door inhoudelijke en financiële ondersteuning. De rol van de gemeente is ondersteunend. Zij financiert het Fonds.

Dat betekent dat Cultuurnetwerk Roosendaal de inhoudelijke beoordeling, de organisatie en administratieve afhandeling van de subsidiemiddelen overneemt van de gemeente. Bij voorkeur aangevuld met extra middelen om ook te kunnen vernieuwen.

Hoe komen we tot een sluitende begroting?

Uitgangspunt in het Raadsbesluit van 20 april is: "Financiering wordt in beginsel gezocht binnen de bestaande budgetten." Daarom gaan we uit van de bestaande budgetten en bestemmen we die voor het Cultuurnetwerk met name middelen voor het Cultuurfonds, het geven van een impuls aan vernieuwing van het culturele veld, voor de organisatie van het Cultuurfonds en de adviesrol om het culturele veld te versterken. Zie voor een overzicht de begroting in de bijlage.

Tot slot

Het inrichten van een Cultuurfonds op afstand is relatief eenvoudig te regelen als de gemeente Cultuurnetwerk Roosendaal mandateert voor de uitvoering. Omdat er een subsidietaak van de gemeente wordt verschoven, moet dit goed geregeld worden in een subsidieovereenkomst met Cultuurnetwerk Roosendaal. Als de gemeente de nu aanwezige kennis zorgvuldig overdraagt, kan de overgang soepel verlopen.